

Onderzoek Ken Gillman

Ken Gillman – ooit met Axel Harvey de oprichter van het tijdschrift *Considerations* – doet al jaren onderzoek naar de volgorde waarin planeten in een horoscoop rijzen. In *Correlation* vol. 29(2) verscheen van Gillman het artikel “Planetary sequence and astrological heredity” waarin hij een door hem verricht onderzoek beschrijft.

Hij verzamelde 387 families uit de erfelijkheidsdata van Gauquelin. Daarbij gebruikte hij alleen families waarvan zowel van de vader als van de moeder data beschikbaar waren. Van ouders en kinderen bepaalde hij vervolgens de volgorde waarin de planeten rijzen en bekeek hij of er planeten van ouder en kind dezelfde rangorde hadden.

Werkgroep NVWOA

Hans van Oosterhout, Kees Jansen en Jan Kampherbeek vormden een werkgroep om het onderzoek van Gillman te repliceren. Maar daarvoor moesten wel eerst twee vragen beantwoord worden:

1. Houden we rekening met de dagelijkse beweging van een planeet?
2. Houden we rekening met de breedte?

We hebben contact opgenomen met Gillman en hij bleek zeer bereidwillig om onze vragen te beantwoorden. Onze eerste vraag was eenvoudig te beantwoorden met 'nee'. Gillman gebruikt de tijden van rijzen van de planeetposities bij de geboorte, niet van de planeten zelf. Dit is natuurlijk vooral belangrijk bij de berekening voor de Maan. De tweede vraag was minder eenvoudig te beantwoorden. Gillman corrigeert voor breedte, maar we hebben niet eenduidig kunnen vaststellen hoe. Dit maakte de replicatie uiteindelijk onmogelijk. Daarover straks meer.

Ken Gillman stuurde ons een spreadsheet met zijn berekeningen. Voor onze replicatie wilden we software schrijven die alle noodzakelijke berekeningen uitvoert; de berekeningen van Gillman konden we goed gebruiken om onze software te testen. De software leest de originele bestanden van Gauquelin en converteert die naar een standaardformaat (Json, voor de programmeurs onder ons). De software selecteert hierna de families die aan de eis van twee ouders voldoen, en voert de berekening uit. De resultaten daarvan hebben we handmatig vergeleken met de resultaten van Gillman. Dat deden we voor 134 horoscopen. We vonden 5 verkeerd berekende horoscopen en 7 ontbrekende horoscopen (wel twee ouders maar niet meegenomen). Er resteerden dus 122 gevallen om te vergelijken. We berekenden de volgorde van rijzen op drie manieren: met breedte, maar ook zonder breedte in lengte, en zonder breedte in rechte klimming.

Het aantal verschillen met de berekeningen van Gillman:

- met breedte: 63 goed, 59 fout
- zonder breedte, met lengte: 115 goed, 7 fout
- zonder breedte, met rechte klimming: 116 goed, 6 fout

De berekening met breedte voerden we uit door de altitude (hoogte) te berekenen en het moment te bepalen waarop de hoogte van een negatieve waarde naar een positieve waarde gaat. Precies op dat moment staat de te berekenen positie op de horizon. Juist deze berekening geeft enorme afwijkingen met de resultaten van Gillman.

Contact met Gillman

Hierover hebben we uitgebreid contact met hem gehad. Al snel werd duidelijk dat hij als volgt werkte: bepaal de volgorde in lengte maar voer een tweede berekening uit als je twijfelt, met name als het om Maan of Pluto gaat en als die dicht bij de ascendant of een andere planeet staan. Die tweede berekening voerde hij uit met routines in Solar Fire.

Deze benadering is riskant: hoe groot is de kans dat je bij een match in lengte al snel tevreden bent en wel een nieuwe berekening uitvoert als die match er niet is? Dat kan de resultaten beïnvloeden. Wij hebben voorgesteld de berekeningen alleen met lengte of alleen met hoogte (inclusief breedte) uit te voeren maar Gillman stelde dat we dan zijn onderzoek niet repliceren. Daar heeft hij gelijk in.

Het probleem was wel dat zijn onderzoek überhaupt niet te repliceren viel. Je kunt de volgorde in lengte zien als een wat grovere benadering van de volgorde en de hoogte als een nauwkeuriger berekening. Maar je moet wel eenduidig aangeven welke methode de voorkeur heeft als er verschillen ontstaan. Gezien het grote aantal verschillen is de berekening in lengte zonder meer te grof, behalve als je niet wilt corrigeren voor breedte.

Wij besloten aanvankelijk te stoppen met verder onderzoek. Later bedachten we dat het toch jammer zou zijn als onze bevindingen niet gepubliceerd zouden worden. We willen alsnog de software afronden voor de berekening op basis van hoogte en dan voeren we de vergelijkingen uit met een dataset van enkele duizenden horoscopen. Een replicatie is dat niet, maar als dit een positief resultaat oplevert, kunnen we alsnog een replicatie uitvoeren van ons eigen onderzoek.

Ken Gillman wil de test opnieuw uitvoeren op basis van lengte en hij heeft van ons de berekende resultaten gekregen.

Als wij ons onderzoek afronden, kunnen we kijken of we een reactie aan Correlation aanbieden. In ieder geval hebben we veel ervaring opgedaan en software geschreven die ook bij later onderzoek van pas zal komen.